

1

Pomeranče versus banány

Mezi prsty mu projíždělo staré konopné lano, až se z něj odrolovaly tenoučké střapce a zlehka ho píchaly do rukou. Tento fyzický vjem, který by se dal interpretovat jako bolest, dobře znal. Vlastně byl docela rád, že se s ním setkal. Nastolovalo to rovnováhu do jeho světa, mohl jasně říct – tohle je bolest a tohle znám. Představil si, jaké to asi bude, až ho budou ty samé střapce píchat do krku. Nejspíš je asi ani nebude schopen vnímat, protože jeho mysl bude zcela zaneprázdněna zpracováváním jiných a mnohem intenzivnějších vjemů.

V případě správně utážené smyčky by do deseti sekund měla nastat ztráta vědomí a smrt potom přijde do několika málo minut. Umírání nakonec nebude tak hrozné, jak všichni říkají. Vlastně jde jen o bolest. Pravda, asi větší bolest, ale rozhodně je lepší cítit bolest a rozumět jí, než žít s tou divnou věcí, která se mu přihodila dnes. Emoce. Psychicky a sociálně vykonstruovaný proces, zahrnující subjektivní zážitek libosti a nelibosti, provázený fyziologickými změnami, vedoucí k hodnocení skutečnosti a zaujetí subjektivního stavu podle vztahu k hodnocenému. Tomu Edward Bell rozuměl, jenže to nikdy nezažil. Až doteď.

Pomalou se prodíral mlhou pokrývající lesní mýtinu, ozářenou měsíčním světlem. Hledal správný strom. Nebo spíš správnou větev. Aby nebyl

schopen nohama dosáhnout na kmen a v poslední chvíli si tak vše rozmyslet, musel provaz uvázat alespoň 1,5 m od kmene. Působíště síly se tak nacházelo 1 500 mm od podpory. Jeho momentální hmotnost byla něco kolem 85 kg, což znamenalo, že na nosník bude působit ohybový moment o velikosti 1 275 Nm. Modul pružnosti v tahu je u dřeva kolem 12 GPa, což se odvíjí od jeho druhu a kvality. Kvadratický model v průřezu se u kruhovitých tvarů vypočítá tak, že se vynásobí průměr na čtvrtou Ludolfovým číslem, získaná hodnota se následně vydělí 32 a vynásobí poloměrem průřezu dané větve. Nebere se v potaz, že průměr průřezu větve je proměnlivý v závislosti na vzdálenosti od kmene a nikdy nemá dokonale kruhový tvar. Kvadratický modul průřezu v ohybu pro větev, která má v průměru 5 cm, je tedy něco kolem 300 000 mm³, což znamená, že vydělením ohybového momentu násobkem kvadratického modulu v průřezu a modulem pružnosti daného materiálu se získá maximální průhyb nosníku. V tomto případě tedy asi 35 cm, což ani zdaleka nevyhovuje. Kdyby ale Edward našel větev o průměru 10 cm, její kvadratický modul průřezu v ohybu by byl asi 5 000 000 mm³, a její maximální průhyb by tedy byl zhruba pouhé 2 cm. Závěrem lze tvrdit, že pro hladký a bezpečný průběh celé operace musí najít větev o průměrném průměru alespoň 10 cm.

Jsou samozřejmě i jiné cesty. Mohl by si podříznout žíly. Jenže smrt přichází až po několika hodinách v závislosti na kvalitě řezu. Během tohoto času by se mohlo stát, že by si to rozmyslel a vyhledal pomoc. A takový vývoj situace by se mu pranic nelíbil. Připadalo mu to jako polovičaté řešení a polovičatá řešení neměl nikdy rád. Další možností bylo skočit. Při pádu z výšky nad 145 m dokáže člověk dosáhnout rychlosti až 200 km/h, a tak při dopadu nastává smrt téměř okamžitě. Jenže to se mu zase zdálo neuctivé a příliš zatěžující vůči nastolenému systému, který velmi respektoval. Protože potom bude muset přijít někdo, kdo ho uklidí. Jednoduše se mu nelíbilo, že musí existovat někdo, kdo se tím živí. Připadalo mu ekonomicky neefektivní, že nějaký člověk místo vytváření hodnot uklízí mrtvolu. V neposlední řadě mu to přišlo moc pompézní a okázalé a na tyto věci si nikdy nepotrpěl, možná proto, že jim nerozuměl. Nicméně

dokud se mu dařilo jim vyhýbat, dokázal vedle nich existovat. Sečteno podtrženo: oběšení kralovalo množině přípustných řešení.

Ručičky na jeho hodinkách právě ukazovaly 2:54 v noci. Za šest minut to bude celých dvanáct hodin od chvíle, kdy se to stalo. Okamžik, kdy ho propustili z práce. Okamžik, kdy poprvé ve svém životě začal cítit tu prazvláštní věc zvanou emoce. Tedy alespoň si myslel, že to jsou emoce, s jistotou to samozřejmě tvrdit nemohl, protože s tím neměl prázdné zkušenosti.

Život Edwarda Bella byl dost zvláštní. Jelikož neznal žádné pocity, rozhodoval se vždy jen na základě toho, co mu řekly autority, které respektoval. Jeho matka, učitelé ve škole, nadřízení v práci. Do určité míry vedl velmi jednoduchý, a tím pádem i záviděníhodný život. Nikdy neměl přítelkyni, ale kdyby byl schopen cítit lásku, miloval by čísla. Čísla anebo písmenka, se kterými se dá počítat. Stejně jako vnitřně věděl, že respektovat a poslouchat autority je správné, tak byl bytostně přesvědčen i o tom, že musí počítat. Že k tomu byl vlastně stvořen. Svým způsobem pro něj čísla byla také autoritami, které poslouchal a respektoval. Protože čísla se nikdy nemýlí. A to dávalo jeho životu smysl. Nic jiného nepotřeboval.

Právě si uvědomil, že si nevzal stoličku, kterou by pod sebou podrazil. Vymyslel to tedy tak, že uváže provaz na větev a sedne si na nejbližší strom, s oprátkou kolem krku na napnutém laně. Poté se ladně zhoupne, přičemž by měl dbát na to, aby napnutí lana nepolevilo, nicméně to není podmínkou úspěchu. V případě zatížení rázem, které by nastalo, pokud by provaz byl prověšený, si totiž nejspíš zlomí vaz, což bude mít vlastně stejný účinek.

3:00. Takže teď je to přesně. A pořád ta divná věc neodezněla. Když o tom tak přemýšlel, bylo to asi zklamání, smutek, možná i rozhořčení, což nevěděl ze zkušenosti, ale spíše z vyprávění lidí. A také strach. Strach z toho, že to nikdy neodejde, že nenastane žádná změna. Že už to nikdy nebude takové jako dřív. Vzato logicky, nemá jinou možnost. Lidé s takovými pocity prostě páchají sebevraždy pořád, on se k nim tedy musí připojit. Je to neodmyslitelné vyústění situace a součást rovnice: depre-

se = sebevražda. Vůbec si nedokázal připustit, že by existovalo i jiné řešení, a tak se rozhodl následovat tuto hypotézu. Protože logické úvahy respektoval stejně jako čísla. Možná doufal, že pokud se tím bude řídit, věci se opět vrátí do správných kolejí, protože jej tyto úsudky zatím nikdy nezklamaly.

Vzpomínal si, že se mu nejdřív divně zašmodrchal žaludek. To se stalo, když mu šéf oznámil, že je přebytečný. Pak mu vyschlo v krku, načež polkl, což ale mělo pouze ten důsledek, že se mu v krku vytvořila podivná koule, kterou nemohl nijak dostat pryč. To bylo ve chvíli, když mu šéf předal výpověď písemně. Poté se mu samovolně zkrivila ústa v prapodivném úšklebku, spustila rýma a zvlhly oči. V té chvíli se ale našťěstí nacházel v autě na cestě domů, nikdo ho tak neviděl. Úplně nakonec se mu skrz kouli v krku prodral přiškrcený vzlyk, což ho trochu vyděsilo. To už byl ale sám v lese se svou oprátkou.

V témže okamžiku, kdy byl Edward vyhozen z práce, se stalo něco, co nikdy nikdo nepovažoval za neobvyklou věc, nicméně v kontextu všech pozdějších skutečností to jen sotva mohlo být označováno za něco, co se děje dnes a denně. Jediný rozdíl představuje uvědomění si všech skutečností. Jenže Edward si té věci vůbec nevěděl, poněvadž byl hluboko pohroužen a ponořen do svého nového objevu, jenž jej zcela pohlcoval – do emocí. Emoce a pocity, které se v Edwardovi poprvé probudily, nebyly tím jediným, co se v tu chvíli zrodilo. Moucha. Zbrusu nová moucha, jež se právě vylíhla z kukly a započala tak svůj krátký, i když pro jednoho člověka dosti významný a osudový život. Přitom stačilo tak málo a všechno mohlo být jinak.

Kdyby kupříkladu jindy precizní paní uklízečka byla tak svědomitá jako normálně a vytřela prach i na skříni, jak to obvykle jednou týdně dělávala, setřela by kuklu a moucha by se nikdy nenarodila. Jenže dnes se uklízeče udělal na čele podivný flíček, a tak v koupelně strávila delší čas jeho maskováním, nestihla autobus a do práce přišla později. Déle se však zdržet nemohla, protože už měla domluvené rande. Tam přece přijít pozdě nemůže, to by celý její koupelňový rituál přišel vniveč. Zatrolené bedary.

A tak se stalo, že se moucha vyklubala a zahájila svůj první let. Jak to tak ale bývá, napoprvé se to nikdy nikomu moc nepovede. Naše moucha musela nouzově přistát přesně na stole, u kterého seděl Edward, poslouchaje důvod svého vyhazovu. Jelikož nemá moucha v tak raném věku moc pohotové reflexy, stačilo by Edwardovi, aby se napřáhl a nepatrného tvora rozdrtil. Kdyby jen věděl, kolika nepříjemnostem by tím předešel, neváhal by a rozhodně by tak učinil. A i kdyby to nevěděl, stejně by za normálních okolností s tímto hmyzem neměl slitování. Ten podivný, nepravidelný zvuk jejich křídel a hlavně všeobecně známý fakt, že mouchy přenášejí nejrůznější nemoci, mu zkrátka velel snažit se těchto živočichů zbavovat. Jestli je lidstvo v něčem zajedno, tak v tom, že mouchy by měly zemřít. Říkají to všichni, i Edwardovy autority. Jenže on v tuto chvíli téměř nevnímal okolní svět, a tak nepatrný objekt mohl jen těžko upoutat jeho pozornost.

„Takže na tři,“ řekl si v duchu sám pro sebe, když seděl na větvi s lanem kolem krku. Na poslední proslovy nebo hodnocení svého života ani nepomyslel. Raz. Věděl, že to takhle musí být, protože si to tak logika žádá. Dva. Doufal, že ani tentokrát ho logika nezklame a že její aplikace mu bude ku prospěchu, věřil, že pouze ona ho může zachránit a opět nastolit pořádek. Tři. Kolem ucha mu prosvištělo pár menších halouzek rašících z větve, na níž ještě před malinkou chvílí seděl. Koule v krku byla rázem pryč, oprátka ji nelítostně rozdrtila. A i když ho lano řezalo do kůže a nemohl dýchat, pocítil zvláštní úlevu. Tak, to bychom měli, pomyslel si. Věci se totiž začaly vracet do normálu. A normální pro něj bylo *nic*. Žádné emoce, jen fyzická bolest, která nahradila a přehlušila všechno ostatní. Byl opět prázdný. Neutrální. *Nic*.

Najednou uviděl všechny ty naivní vyznavače kultu Emo v černém oblečení, s pichlavými předměty po celém těle a zjizvenými zápěstími. Se svou glorifikací smrti mu teď připadali jako děti ve školce řešící na písčátku poločas rozpadu plutonia. Vůbec neví, o čem mluví. Naprosto. Vůbec. Se smrtí je obtíž. Nikdo neví, jak ji uchopit, jak jí rozumět. Někdo se může dostat v životě i do situace, kdy nabyde přesvědčení o kráse smrti, a tak ji